

1. Odpoved' ministra dopravy a výstavby Slovenskej republiky povereného riadením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky A. Doležala na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Beluského podanú 15. marca 2021 vo veci podpory opatrovateľskej služby v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

Andrej Doležal

minister dopravy a výstavby Slovenskej republiky,
poverený riadením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Právom znevýhodnenia:	01 - 84 - 2021	
Číslo spisu:	PREDS - 81/2021	
ESW: 3/-	PRHRY: 0/-	
RZ	20	10

Bratislava 26. marca 2021
Číslo: 5499/2021-M_OPH

Vážený pán poslanec,

v nadväznosti na Vašu interpeláciu zo dňa 15. marca 2021 ohľadom podpory opatrovateľskej služby v rámci operačného programu Ľudské zdroje uvádzam odpovede na Vami položené otázky.

Otázka: Koľko opatrovateľiek bolo v rámci tejto výzvy zaplatených?

V projektoch podporených v rámci výzvy Podpora opatrovateľskej služby sa sleduje merateľný ukazovateľ s názvom „Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí“, pričom za kapacitu sa na účely merateľného ukazovateľa považuje počet pracovných miest opatrovateľiek prepočítaný na ustanovený týždenný pracovný čas v rozsahu 1,0 pracovného úvæzku. Cieľová hodnota tohto merateľného ukazovateľa vyplývajúca z podporených projektov je 4014,90, aktuálny stav k 21.3.2021 je 3896,51.

Otázka: Kedy má väčšina zmlúv v rámci tejto výzvy dátum skončenia?

Väčšina z podporených projektov, až 192 z celkového počtu 270 projektov, má plánovaný termín skončenia aktivít do marca 2021. Postupne sa počet projektov v implementácii bude znižovať, posledné projekty majú plánované skončenie realizácie aktivít vo februári 2022.

Otázky:

Ako plánuje ministerstvo naďalej financovať opatrovateľské služby, keď tieto zmluvy skončia?

Aké zmeny chystá ministerstvo v oblasti poskytovania opatrovateľských služieb?

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) presadzuje potrebu rozvoja komunitných sociálnych služieb, vrátane domácej opatrovateľskej služby. Súčasný stav v tejto oblasti nie je postačujúci a vytvára neefektívny systém. Poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania opatrovateľskej služby patrí už viac ako 15 rokov do výlučnej kompetencie miest a obcí, ktoré si v mnohých prípadoch neplnia jednoznačne ustanovené povinnosti pri poskytovaní alebo zabezpečení sociálnych služieb v ich pôsobnosti. Na druhej strane je však nevyhnutné zdôrazniť, že najmä menšie obce objektívne nemusia byť schopné poskytovanie opatrovateľskej služby financovať v potrebnom rozsahu. Napriek tomu, že prostredníctvom projektov podporovaných z Európskych investičných a štrukturálnych fondov (ďalej len „EŠIF“) sa zabezpečujú dodatočné finančné zdroje, jedná sa o časovo a finančne obmedzený podporný nástroj, ktorý nie je možné považovať za komplexné a systémové riešenie tejto problematiky.

Zlepšovanie starostlivosti o občanov odkázaných na pomoc inej osoby a zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jednou z priorit MPSVR SR, reflektovaných v programovom vyhlásení vlády SR prostredníctvom zámeru

predložiť v tomto voľbnom období nový zákon o sociálnych službách, a to v prepojení tejto novej právnej úpravy aj s právnou úpravou pripravovaného nového zákona o dlhodobej starostlivosti, ktorý prinesie kvalitatívnu zmenu v oblasti poskytovania a financovania sociálnych služieb. Pripravovaná zmena spôsobu financovania sa bude týkať všetkých druhov a foriem sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, vrátane opatrovateľskej služby.

V súčasnosti MPSVR SR na plnení tohto záväzku intenzívne pracuje. Ide o náročnú úlohu, ktorá si vyžaduje dôslednú prípravu pred finálnym zmysluplným fungujúcim systémom, ktorý bude problematiku riešiť komplexne. Výsledkom bude komplex vzájomne prepojených systémových nových právnych úprav vo viacerých vzájomne prepojených oblastiach – od reformy posudkovej činnosti, rozšírenia a obnovy kapacít, následnej dlhodobej a paliatívnej starostlivosti, až po reformu systému spolufinancovania dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti.

Do prijatia novej legislatívy bude MPSVR SR pokračovať v podpore opatrovateľskej služby prostredníctvom EŠIF, a to aj v nadväznosti na aktuálnu potrebu zmierniť negatívne dopady krízy spôsobenej šírením ochorenia Covid-19 v Európe najmä na najviac ohrozené osoby.

MPSVR SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Ľudské zdroje na programové obdobie 2014-2020 pripravuje novú výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok s názvom „Podpora opatrovateľskej služby II“ so zámerom podporiť udržateľnosť a rozvoj domácej opatrovateľskej služby a s cieľom zabezpečiť lepšiu dostupnosť kvalitnej opatrovateľskej služby a predchádzať tak umiestňovaniu klientov do pobytových zariadení. Taktô čielená podpora prispeje k zabezpečeniu opatrovateľskej služby ľuďom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby a k udržaniu pracovných miest opatrovateľiek poskytujúcich terénnu opatrovateľskú sociálnu službu seniorom a osobám s ťažkým zdravotným postihnutím. Pripravovaná výzva reaguje na postupné ukončovanie podpory poskytovateľov opatrovateľskej služby prostredníctvom aktuálne implementovaných projektov v rámci vyhlásenej výzvy „Podpora opatrovateľskej služby“ s kódom OP LZ DOP 2018/4.2.1/01.

Výzvu „Podpora opatrovateľskej služby II“ s plánovanou alokáciou 50 mil. EUR bude možné vyhlásiť až po revizii operačného programu Ľudské zdrcje, ktorá aktuálne prebieha v nadväznosti na *NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2020/2221 z 23. decembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o dodatočné zdroje a vykonávanie opatrenia na poskytovanie pomoci na podporu obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a na prípravu zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva (REACT-EU)*. Novovytvorená prioritná os 8 – *Zmenenie dopadov pandémie COVID-19 v operačnom programe Ľudské zdroje vytvorí priestor na podporu opatrení smerujúcich k naplneniu investičnej priority a špecifického cieľa s názvom „Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva“*. *Opatrenia podporované v rámci tejto prioritnej osi v OP LZ sa zamerajú* na podporu trhu práce, zvyšovania zručnosti, vzdelávania, sociálnych a zdravotných služieb, boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, ako aj na zabezpečenie asistenčných a iných podporných činností pre osoby, ktoré najviac zasiahli dopady krízy spôsobenej šírením pandémie. Schválenie revízie operačného programu na národnej úrovni sa očakáva dňa 8.4.2021, následne bude revízia predmetom schvaľovania na strane Európskej komisie.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti očakávam, že pripravovaná výzva bude vyhlásená v máji 2021. Prostredníctvom informácie zverejnenej na webovej stránke MPSVR SR boli o stave prípravy výzvy informovaní poskytovatelia opatrovateľskej služby, ktorí v súčasnosti končí implementácia projektov, ako aj potenciálni žiadatelia o podporu a klienti opatrovateľskej služby.

S pozdravom

